

Nerijetko je u vapnencu naći i okamenina, katkada vrlo dobro sačuvanih. Često je tih uklopljenih ljuštura više nego li samog vapnenca, pa se onda već prema vrsti uklopina govori o numulitnom, orbitoidnom, alveolinskom vapnencu ili o foraminiferanom vapnencu u opće ; o rudistnom, koraljnom, gyroporellnom vapnencu itd. Gledamo li na starost vapnenca, tad možemo da razlikujemo karbonski, trijaski, jurski, kredni, eocenski vapnenac i t. d.

Velika rasprostranjenost vapnenca u Dalmaciji od velikog je znamenovanja, jer uvjetuje tako zv. k r a š k e pojave, o kojima će u posebnom poglavju biti potanjega govora.

Mnogo se vapnenac upotrebljava kao građevni kamen, od njega se pali vapno, a ako se lijepo može ugladiti služi i kao mramor.

Često se puta dešava, da se pojedine zone kamenja u jur spomenutom kraškom području odlikuju time, da je kamenje puno mekše. Ono izgleda, kao da je sačinjeno od sitnog pijeska, pa se lako i raspada u sitan, ali oštar pijesak, a ako se takov kamen razbije, onda se na prelomu cakli kao kristalinski slador (šećerasta struktura), dok je obični kraški vapnenac gust, pa i polukristalini su vapnenci rijetko ovakog pješčanog sastava. Kemijska analiza pokazuje, da ovakovo kamenje nije sačinjeno samo od vapnikova karbonata kao obični vapnenac, nego da uz ovaj ima dobrim dijelom i ugljičnokiselog magnezija. Ako su oba sastavna dijela (Ca CO_3 i Mg CO_3) u podjednakoj mjeri zastupana ili ako magnezijeva karbonata u znatnoj množini imade, onda takov kamen zovemo dolomit. Čistog magnezijevog karbonata, m a g n e z i t a, nijesu do sada u Dalmaciji našli u većoj množini.

Boja dolomita je počesto svijetlo-žuta do svijetlosiva, u nekim krajevima i formacijama pako, kao n. pr. u kredi na Braču i Hvaru, osobito u goričkom krasu, karbonu, liasu i juri, dolomiti su tamni pa sadržaju više ili manje bitumena. U tom slučaju valja govoriti o bituminoznom dolomitu ili o dolomitu smrdljivcu, jer stvara neugodan zadah, kad ga razbijamo.

I dolomiti su kao i vapnenci i gusti i zrnati (dolomitni mramor).